

Ye Ju Alué Apeli Napu Bajchá Osale Juani

Kuira suwábaga 'emi ralámuli Onorúgame oyérame.

¹ Ne Juani jena osé ne 'emi 'we 'la sébali ruigá 'ma asáligo 'we 'ya alué Esukristo napu'lige ta'chó i'tégichi ye gawí. 'Lige 'ma nerúligo napu ramué akirú. 'Lige jena wijchimoba nawáligo Esukristo ruwimea churigá 'la ganíliga ejperéliwa. Ramué, 'lige uché jaré, eteru 'lige nocharu ramué a'boi sekálate. ² 'Lige 'la ma'chiná eteru ramué, ne 'lige uché jaré, 'lige ruilía 'emi jena wijchimoba nawáligo Kristo, 'la oyérisiká alué Esukristo 'liko 'la senibí ejperéliwa ramué 'lige apiépiri ralámuli alué Onorúgame 'yuga. ³ Ramué 'la ruiliwa 'emi napu eteru ramué 'lige napu akirú napu anile alué Esukristo, napurigá 'emi 'lige ramué napuíka 'la Onorúgame oyérame niwa, napurigá oyeria mochiwa Onorúgame. Ramueka Onorúgame oyérame niru 'lige alué Inolá napu ju Esukristo. ⁴ Neka ye nawésali oséguru 'emi napurigá suwábaga ramué 'we 'la ganíliga ejperéliwa.

Jena ruwimela Juani ruwíligo Onorúgame 'we 'la 'nátame ko, tabilé se'wináriga

⁵ Ye 'nátali rejcholi ju napu beníruru ramué Esukrístote, 'lige ramueka 'emi ruilía napu aní alué Esukristo. Krístoka aníturu 'we 'la 'nátame ko Onorúgame, tabilé tase se'wináriga, 'lige tabilé siné se'wináriga 'nátame ko. ⁶ 'We 'la Onorúgame

oyérame korusúká, 'lige kúchigo pe se'winá nok-agá e'yénisiká 'liko pe 'yégame niru, 'lige pe tabilé e'wame niru napu najkí Onorúgame. ⁷ 'La tabilé che nokagá e'yéname níriká, 'lige 'la semáriga 'nátaga napurigá najkí Onorúgame, 'liko 'la ganíliga ejperégame niwa ramué o'maka, napugiti 'ma 'la bi'wíligame ramué alawala alué Onorúgame Inolá Esusi napu'lige mukisá.*

⁸ Regá anisúgaká: «Ramueka 'ma 'la Onorúgame oyérame niru, 'lige jipe 'ma tabilé chátiri 'nátali 'nátame niru, pe 'la a'lala 'nátalicho.» 'Liko Onorúgame níriká 'ma chátiri 'nátame niru, alésiko pe ramué a'bopi resí ikiamé niwa. ⁹ 'We 'la e'kali tánilime níriká Onorúgame napu'lige cha nokinálisa, cha nokisuga ma,† 'liko Onorúgameka 'la yati nejkúrimala, napugiti Onorúgameka 'la sébali olame kame napu aní bo'né, alueka tase lámala bilé ralámuli 'we cha 'sika eyénachi: «Rekó cha 'síkame ke ye rió, tabilé gastigárimala ne.» ¹⁰ Tase siné rawé se'winá nokame koriáká ramué ralámuli, 'liko aniánti kérélawá: «Onorúgameka pe 'yégame ju.» Alésiko tabilé korume niwa Onorúgame nila ra'íchali.

2

Jena ruwimela Juani ruwíligo Esukristo ramué gu'írame ko

* **1:7** Juánika regá anime osale: «Alué Esukristo elalá ramué alawala bi'weme ju.» 'Lige ramueka regá anime osirú: «'Ma 'la bi'wele ramué alawala Esusi napu'lige mukia.» † **1:9** Chátiri 'nátaga einalia ka tabilé 'la ju Onorúgame níriga a'chigóriga resíriga ju napurigá cha 'sika einalia.

1 'Emi napu ne 'we najkí, neka osé 'emi ye ra'íchali napurigá tabilé chátiri 'nátaga e'yénamala 'emi, 'lige tabilé cha nokagá. 'Lige neyúrisaká alué chátiri 'nátili 'lige cha nokisá 'emi, 'liko Esukristo tániwa nejkúrali alué Esukristo napu 'la nejkúrime ju, 'liko Esukristo Onorúgame tánimala napurigá Onorúgame 'we 'la nejkúrimala. 2 Alueka mukúlekuru ramué resítiri 'nátili bujigá. Esukrístoka tabilé pe u'kabi ralámuli gu'íriga mukúlekuru, Esukrístoka suwábaga ralámuli gu'íriga mukúlekuru napu ekí jena wijchimoba ejperéliru.

3 'La e'wásiká napurigá nulale Esukristo, a'liko 'la machiboa 'la oyérame níligo Esukristo. 4 Bilé rió anisá: «Neka 'la oyérame ju Esukristo», 'lige tabilé e'wasa alué rió napurigá nulá Esukristo, 'liko 'yégame nímala alué rió. 5 Bilé ralámuli 'la sébali oyérame Onorúgame nila ra'íchali, alué ralámulika 'la galeme nímala Onorúgame, 'lige 'we 'la ni-raga etémala uché jaré ralámuli, a'chigóriga napurigá Onorúgame galé ramué. 'Lige 'la nélegiaká Onorúgame, 'la machiboa Onorúgame oyérame nírigo. 6 Bilé ralámuli 'we 'la oyérame kórisaká Onorúgame, alueka a'chigóriga na'támili júkuru 'la napurigá 'nátale Esukristo jena wijchimoba asagá.

Jena ruwimela Juani ruwíligo Esukristo 'síligo sébali gatea

7 'Emi napu 'we galilía Onorúgamete, neka pecha nuevo nulalí ruwígó, pe aba alué ra'íchali ruwí ne napu akele 'emi 'yasi. 8 Pe iligá jípeko abechigó 'la námatume ruwí ne. Jipe 'la machí 'emi tachiri gite mukúligo Esukristo, 'lige churigá sébali olá ajtigó

Esukristo jipe 'emi gu'iria, 'lige 'la machigá ajtigó choniá mochigo 'emi.

⁹ Bilé ralámuli Onorúgame oyérame 'we 'la námame korisá chonime ko ye ra'íchali tabilé 'yégali, 'lige tabilé 'la ganíliga eteme nisa uché jaré ralámuli, 'liko alué ralámuli tabilé 'la e'wame kéré Onorúgame nila ra'íchali. ¹⁰ Bilé ralámuli Onorúgame oyérame 'we 'la galeme uché jaré Esukristo oyérame ralámuli, 'lige 'we 'la niraga eteme, alué ralámulika 'we 'la e'wame kéré ye tabilé 'yégali ra'íchali. Alueka tabilé che nokagá e'yénamala, napurigá uché jaré ralámuli tabilé che nokimémpáchigó. ¹¹ Ralámuli 'we ayome ka uché jaré Esukristo oyérame ralámuli 'yuga, alueka tabilé námame nímala alué napu ju 'la tabilé 'yégali ra'íchali, alué ralámulika napurigá chónigichi e'yéname pe alarigá kérélamala, tabilé ra'ósiga ilígichi, alué ralámulika pe napurigá siego kérélamala. Ye ra'íchalika ruwime kéré alieri ralámulika bijí tabilé 'cho 'la bi'wígame alawégame ko.

¹² Neka oséguru 'emi napu pe kulí chojkí Esukristo oyeria, 'emi napu 'ma bujérigame ju chátiri 'nátili Esukrístote, alué Esukrístoka 'sile sébali gatea, alué resítiri 'nátili bujigá, napurigá 'ma senibí bi'wígame alawégame nímempá 'emi.

¹³ 'Lige abiena osé ne 'emi napu 'ma 'la sébali oyérame ju Esukristo. 'Emi 'we 'la machí Esukristo 'we nejkúrimo ko suwábaga nóchalichi 'lige 'nátalichi, 'lige aminami abiena oyérame ju 'emi alué napu 'yasi ajtígame ju ta'chó gayénichi ye gawí. Abiena osé ne 'emi napu bení churigá ko 'we 'la sébali oyéilia Onorúgame ralámuli níriga,

'emi abichilubi 'we jale alué Remónisi na'tálila a'rea, 'lige arigá 'ma 'la umébaile 'emi alué Remónisi na'tálila a'rea.

Aminami osé ne 'emi napu pe kulí e'yena a'lala bowechi, e'wasia napu nulá Onorúgame. ¹⁴ Neka aminami oséguru 'emi napu 'ma 'la sébali oyérame ju Esukristo, alué napu 'yasi ajtígame ju ta'chó gayénichi ye gawí. Abiena osé ne 'emi napu bení churigá ko 'we 'la oyéralia Onorúgame, 'emi napu tabilé bijchígame ju alué 'yégalí ra'íchali, 'émika pe Onorúgamecho 'we 'la bijchigi, 'emi napu 'ma umérole alué Riablo.

¹⁵ Tabilé we'ká 'nata mochiwa, tase najkiá mochiwa we'ká e'karúginti, suwábaga alué 'nátíli asíriga chátiri ju Onorúgame níriga. 'Emi alué 'nátíli oyérasaká, 'liko 'ma tabilé oyérinilime nímala 'emi Wa'lula O'nó Onorúgame na'tálila.

¹⁶ Alué 'nátílika tabilé Onorúgame nejílala ju, pe ramué a'boi na'tálila ju alueka, napurigá we'ká e'karúginti najkigá járilia 'lige umugítiri, 'lige uchéchigo jaré tábiri. ¹⁷ Suwábaga alué 'nátílika 'ma suwibámala, nobi Onorúgame na'tálilaká 'láchigo senibí nerúlamalagó, 'lige 'we 'la ju 'la suériga na'temaka gu'írilia ralámuli, napurigá Onorúgame najkí.

Jena ruwimela Juani ruwíligo we'ká e'yénimio Kristo korime a'bopi

¹⁸ 'Emi 'la machí bilé rió sebámaráo Kristo korime ralámuli buyáname korime alé resítiri bowechi, 'ma we'ká mochíkuru alanime ralámuli, alekeri 'la ma'chígime nérékuru 'ma pe 'we gajumio ye gawí. ¹⁹ Alué ralámuli napu ralámuli buyáname korime alé resítiri bowechi, i'bé bajchabeka

ramué 'yuga e'yénituru péchigo se'winátiri 'nátili 'nátaga e'yéname kérélekó. 'La bijchiá 'la oyérame nísaká Onorúgame napurigá ramué, 'la bijí ramué 'yuga e'yénimikuru, 'ma rojale, alekeri ma'chí nérékuru tabilé 'la Onorúgame oyérame níligo.

²⁰ 'Émika tabiléchigo alarigá júkó. 'Émika Onorúgamete 'yaru Onorúgame Alawala. Onorúgame Alawala gite 'we 'la machí 'emi alarigá ikimeo. ²¹ 'Emi 'we 'la námame ju Onorúgame nila ra'íchali, alekeri osé ne 'emi Onorúgame nila ra'íchali. 'Émika 'wéchigo 'la námame. 'Emi 'we 'la machíguru bilé rió 'we 'la ra'íchame ka, tabilé 'yégiga ra'íchame ko.

²² Bilé rió, tabilé Onorúgamete julárigame korime Esusi rewigáchika, 'liko alué rioka 'yégiga ra'íchame nímala, alueka Kristo korime nímala bo'nepi, 'lige O'nó Onorúgame saíla nímala. ²³ Suwábaga napu ekí anime ju tabilé Onorúgamete julárigame ko Esusi tabilé machime ju churigá ko O'nó Onorúgame. Bilé rió 'we 'la ruyeme nisa 'we 'la bi'wígame chieri ko Onorúgame Inolá, alueka 'ma 'la oyérame ju Onorúgame.

²⁴ 'We 'la 'nátaga mochiwa, 'la e'wawa, 'we 'la oyériwa napu akéligé 'emi 'ya napu pe kulí oyeria 'emi Esukristo. Alarigá nokisáká 'emi, 'liko asíriga 'la oyérame nímala 'emi Esukristo, 'lige aminami O'nó Onorúgame. ²⁵ Alarigáchigo aníligame Esukristo 'la simawio rewagachi 'lige alé ejperéliwio senibí neraga napu'lige suwisuga.

²⁶ Neka ruyéguru 'emi alarigá ko alué ralámuli 'yégali ruyeme 'emi. ²⁷ Onorúgame Alawala pachágana ajtíkuru 'emi sa'pálachi, alekeri tabilé

rokárékuru bilé a'lala 'nátili benírime. Onorúgame Alawala suwábaga benírime ju, 'we 'la bijchiá tabilé 'yéjali. Alekeri napurigá aní alué Onorúgame Alawala 'la Esukristo na'tálila 'nátaga mochiwa suwábaga napurigá benírile Onorúgame Alawala 'ya.

²⁸ Jipe 'emi napu ekí pe kulí 'la o'wina Esukristo oyeria, tabilé a'rewa Esukristo na'tálila. 'Liko napu'lige uchéchigo siné nawachi alué Esukristo 'pa rewagáchika 'la tabilé majaga etewa alué Esukristo, 'lige tabilé chijunawa napu'lige alué Esukristo nawachi. ²⁹ 'Emi 'la machíguru Onorúgame nabí 'la sébali olame ko napu aní. Alekeri 'la machíguru 'emi napu'lige bilé ralámuli 'we 'la nóchachi napurigá nulá Onorúgame, 'la Onorúgame Alawala narékame ko alué rió.

3

Jena ruwimela Juani ruwíligo Onorúgame Alawala alawégame níriká, 'la Onorúgame 'kúchila nírigo

¹ 'We 'la machiboa, Onorúgame chiena galeo ramué, 'lige asíriga 'la niraga etuwío ramué. Alekeri 'la narékiaguru Onorúgame Alawala, jípeko alué alawate Onorúgame 'kúchila nírukuru, 'la bijchiá alarigá ju. Ralámuli tabilé oyérame Onorúgame, tabilé námame ju alué ra'íchali, 'lige tabilé machí churigá 'nátame nírigo ramué, napugiti tabilé oyérame kame Esukristo. ² 'Emi napu 'we galilía Onorúgamete, Onorúgame Alawala nígame nirú ramué. Rekó tabilé machiae alarigá nímio abé i'libeko nujubá rawé, 'láchigo machirúgó napu'lige

Esukristo uchéchigo siné nawachi jena wijchimo-
moba a'chigóríga nimio napurigá alué Esukristo.
3 Suwábaga napu ekí 'la bijchiga napurigá ikimeo,
alueka 'ma 'la bi'wígame alawégame gayéniguru
i'kilimi napurigá alué Esukristo.

4 Suwábaga napu ekí cha nokagá járome ka,
chibiyeti nóchaga, alueka resítiri alawégame
gayena, napugiti bilé rió resítiri alawégame
gayéname kame napu'lige tabilé e'wasa
Onorúgame nulalila. 5 'Emi asíríga 'la machíguru
Esukristo jena wijchimoba nawáligo alué resítiri
'nátíli bujemia napu niga mochírige. 'Emi 'la
machíguru Esukristo tabilé resítiri alawégame ko.
6 Suwábaga napu ekí Esukristo 'yuga 'nátame ju
aminabi tabilé cha nokagá járome ju. Suwábaga
napu ekí abiena cha nokagá járome tabilé 'cho 'la
námame ju alarigá ko Esukristo. 7 'Emi napu ne
'we najkí, 'we 'la 'nátaga mochiwa napu'lige uché
jaré ralámuli ruwichi chibiyeti ra'íchili. Tabilé 'la
'ínili alué ralámuli. Ralámuli 'we 'la nóchame ka
napurigá Onorúgame najkí, alueka 'we 'la sébali
ralámuli júkuru. 8 Ralámuli 'we cha nokagá járome,
alueka Remónisi oyérame júkuru. Remónisika asíríga
tabilé 'la nóchame ju napusí jena wijchimoba
nawasa. Alekeri Onorúgame júlale bo'né Inolá
jeka wijchimoba napurigá mabuwa alué Remónisi
aleké Onorúgame Inolate.

9 Suwábaga napu ekí Onorúgame Alawala
alawégame ju, alueka tabilé cha nokigá e'yéname
ju, 'máchigo Onorúgame Alawala nígame kame
alué ralámuli. 10 Alarigá 'la machiboa chieri
ka 'la Onorúgame oyérame ralámuli, 'lige chieri

ka Remónisi oyérame. Suwábaga napu ekí ta oyérinilime Esukristo napurigá najkí Onorúgame, chibi nokigá járome ju, 'lige aminami tabilé 'la ganíliga etega uché jaré ralámuli, alueka tabilé Onorúgame Alawala alawégame ju. Alué ralámulika tabilé Onorúgame 'kúchila ju.

Jena ruwimela Juani ruwíligo 'we 'la ganíliga járilime ko o'maka

¹¹ Ye ra'íchalika ruyame ju churigá ka Onorúgame, 'lige ruyame ju alarigá oyératika Onorúgame, pe aba alué ju napu akirú 'yabesi napu'lige pe kulí oyeria Esukristo. Onorúgame nejíturu ye ra'íchali napurigá galegá járowa a'bopi o'maka ralámuli. ¹² Tase napurigá Kaíni, alué Arani 'lige Eba inolá, tabilé alarigá niwa, alueka pe Remónisi gompaniérola nile, alekeri me'ale bo'né bonila. ¿Chonigá me'ale? Alué Kaínika me'álekuru 'wéchigo chátiri 'nátaga eyéname níligame. Kaíni bonílaka 'we 'la rió nile, alekeri me'líliro.*

¹³ 'Emi Onorúgame oyérame napurigá ne, tabilé chélagá mochiwa napu'lige alué ralámuli tabilé oyérame Onorúgame 'we gichichi 'emi. ¹⁴ 'La machirúguru 'ma tabilé cha'piruga mochírigo ramué alué Remónisite. Onorúgame júkuru ramué nuleme. 'We 'la machiáguru 'wéchigo 'la ganíliga járilime kame 'la niraga uché jaré ralámuli. Suwábaga ralámuli napu ekí tabilé na'temame ju uché jaré ralámuli Onorúgame oyérame alué ralámulika bijí Remónisite cha'piruga mochígame kéré, ¹⁵ pe napurigá bilé ralámuli

* **3:12** E'nesi Génesis 4:8-16 'lige Hebreos 11:4.

me'agá oyame alarigá júkuru. 'La machíguru 'emi bilé ralámuli me'agá oyame tabilé alawégame ko Onorúgame Alawala. ¹⁶ Jena ruwimé ne churigá ka alué ralámuli napu 'we ganíliga eteme ju uché jaré ralámuli: Esukristo asíriga 'la na'temale ralámuli, 'lige arigá mukule ralámuli gu'íriga. Ramuéchigoó'la na'temátékuru uché jaré ralámuli. ¹⁷ Bilé rió we'ká e'karúgame nígame 'lige go'ame, 'lige tabilé gu'írame nisa ralámuli tabilé nígame, alué rioka tabilé 'la galegá na'temame nímala ralámuli. Alueka tabilé alawégame ju Onorúgame Alawala. ¹⁸ 'Emi napurigá ne 'kúchila, tase pe na'temame koripoa ralámuli. Napu'lige gu'íria bilé ralámuli 'la bijchiá 'la na'temaka gu'íriwa 'lige 'la galegá.

Jena ruwimela Juani ruwíligo tabilé chijúniga ra'ichálime ko Onorúgame 'yuga

¹⁹ 'La alarigá gu'írisiká a'liko 'la machiboa 'la oyérilio alué ra'ichali Onorúgame nila. ²⁰ Ramué a'boi laa mochísiga: «¿Chonigá aliena tabilé 'la na'temaka gu'írame júché neka uché jaré ralámuli 'lige tabilé 'la galegá?» Alarigá na'tálíka, Onorúgameka 'we 'la machí alarigá 'nátaga e'yénachi ramué. ²¹ 'Emi napu 'we 'la galilía Onorúgamete, ramué a'boi tabilé e'karúgame 'nata mochísiga 'liko tabilé chijúniga aminami tabilé majaga ra'ichawa Onorúgame 'yuga, iwérali tania. ²² 'We 'la machiaa napu ekí tábiri táníliya yati 'la nejmio Onorúgame, napugiti 'la sébali olagá ejperélirigime napu nulá Onorúgame, 'lige ramueka 'la semáriga na'talia, 'lige 'la semáriga gu'íriya ralámuli 'la napurigá najkí Onorúgame.

²³ Onorúgameka najkíguru napurigá 'we 'la oyériwa alué Esukristo, alué Onorúgame Inolá napu jipe 'pa rewagachi ajtí. 'Lige aminami najkí Onorúgame napurigá 'la nabí 'la niraga járowa uché jaré ralámuli. ²⁴ Bilé rió 'la sébali olame ka napurigá nulá Onorúgame, alué rioka 'la Onorúgame 'yuga 'nátame júkuru, 'lige Onorúgameka 'la semáriga gu'iriguruchigó alué rió. Alarigá 'la machiboa Onorúgame 'we 'la nejkura ajtigó, bo'néchigo alawala nejligime.

4

Jena ruwimela Juani ruwíligo 'we 'la 'nátaga gepúlime ko pala Onorúgame ra'ichálila ko

¹ 'Emi napu 'we 'la galilía Onorúgamete, tase pe apiépiri ra'íchili oyériwa. 'La machigá gepuwa pala 'la Onorúgame ra'ichálila ko. We'ká ralámuli Onorúgame nila rejcholi benírime korime ju, péchigo 'yégalí benírime júkó ralámuli. Alueka tabilé Onorúgame nila ra'íchali benírime kéré.

² Regá ju napurigá 'emi machimela bilé ralámuli Onorúgame Alawala alawégame ko: Bilé rió 'la bijchígame Esukristo napu ajtí jipe rewagachi alué ko napu jena nawale rió neraga, 'liko 'la Onorúgame Alawala alawégame nímalá alué rió.

³ Jaré ralámuli tabilé bijchígame Onorúgamete julárigame ko Esukristo jékana napurigá ralámuli gu'irimála chátiri 'nátíli bujea, alué ralámulika tabilé Onorúgame Alawala alawégame júkuru, 'liko alué ralámuli pe Esukristo saíla alawá alawégame júkuru. 'Emi machíguru ra'íchali napu ruwime ju sebamio alué ralámuli 'we chátiri 'nátíli 'nátame

'lige se'winátiri ra'íchali benírime ralámuli, napu alawégame ju alué chátiri alawá napu eyena jena wijchimoba.

⁴ 'Emi napu ekí alawégame ju Onorúgame Alawala 'ma Onorúgame 'kúchila ju 'emi. 'Ma umérilekuru 'emi alué ralámuli se'winátiri ra'íchali benírime uché jaré ralámuli, Onorúgame Alawálaka 'wéchigo a'wágame kame me'tigá Remónisi alawala. ⁵ Alué ralámulika napu Remónisi alawala alawégame ju, napurigá Remónisi najkí alarigá benírime ju. 'Lige ralámuli napu ekí Remónisi gompaniérola ju 'we 'la oyérame ju alarigá beníriga e'yénachi alué ralámuli. ⁶ Ramueka Onorúgame 'kúchila niru, bilé rió Onorúgame Alawala alawégame 'we 'la gepume ju napu'lige ramué alué Onorúgame nila ra'íchali beníriga járilichi. Ralámuli tabilé alawégame Onorúgame Alawala tabilé gepume ju ramué napu'lige alué ra'íchali beniria járilichi. Alarigá machiáa bilé ralámuli Onorúgame Alawala alawégame ko, Remónisi alawala alawégame kómá. Alarigá 'la machirúguru bilé rió 'we 'la bijchiá ra'íchali benírime ko o 'yégalí benírime kómá.

Jena ruwimela Juani ruwíligo Onorúgame 'we 'la ganíliga eteme ko ralámuli

⁷ 'Emi ralámuli napu 'we galilía Onorúgamete, 'we 'la ganíliga etega járowa 'émi a'bopi, 'we 'la niraga, napugiti 'émika 'ma alawégame kame Onorúgame Alawala napugiti 'émika 'ma 'la oyériligame Onorúgame. Suwábaga alué ralámuli napu ekí 'la ganíliga eteme ju uché jaré ralámuli, alueka 'ma 'la alawégame ju Onorúgame Alawala, 'lige

asíriga 'la machí churigá nejkúrime ko Onorúgame. ⁸ Bilé ralámuli tabilé alarigá galeme ka uché jaré, alué ralámulika tabilé oyérame ju Onorúgame. Onorúgameka 'we ganíliga eteme ju ralámuli. ⁹ Onorúgameka júlalekuru bo'né Inolá Esukristo jeka wijchimoba ramué na'temaka napurigá bi'wémala ramué alawala napurigá ejperéliwa 'la napurigá najkí alué bo'né Onorúgame, napurigá ejperéliwa alué Esukristo a'walílate. ¹⁰ Ramueka tabilé oyérame nírige Onorúgame, Onorúgameka abirigáchigo 'la galeme nílekó ramué. 'We 'la na'temale ramué, 'lige júlalekuru bo'né Inolá Esukristo napurigá gastigo narémala, alué gastigo napu ramué narépuli nílige chibi nokagá járame ka ramué. 'Liko alué nawálekuru gastigo naremia ramué neraga.

¹¹ 'Emi napu 'we galilía Onorúgamete, Onorúgameka asíriga galéturu,* 'liko ramué a'chigóriga galeti kárékuru uché jaré ralámuli. ¹² Ta'wesi eteme ju Onorúgame, tabilé machirú chieti ko Onorúgame. 'La 'we 'la galegá járiliká uché jaré ralámuli, 'liko 'la ma'chí néré Onorúgame 'la nejkura ajtigó napurigá 'we 'la galewa uché jaré ralámuli. Alarigá 'la ma'chí nélélamala 'la ramuechi pachágana ajtigó Onorúgame Alawala. ¹³ 'La machiáa Onorúgame 'kúchila nírigo napugiti ramué 'ma alawégame nírigo Onorúgame Alawala, napugiti bo'né Onorúgame nejíligime bo'né Alawala. ¹⁴ Napu ramué eteru 'la ruilía ramué uché jaré, Onorúgame júlaligo bo'né Inolá ralámuli bujéniliga alué chátiri 'nátili. ¹⁵ Bilé ralámuli napu

* **4:11** E'nesi glosario «amor».

'la niraga ajtí Onorúgame Inolá ko alué Esukristo, alué napu nawale jena wijchimoba, 'liko alué rió 'la Onorúgame oyériga eyéname ju, 'la e'wagá, 'lige 'la Onorúgame Alawala alawégame ju.

¹⁶ Alarigá 'we 'la bijchigia mochiru 'we galilío ramué alué Onorúgamete. Onorúgameka 'we na'temame ju ramué. 'Lige apiépiri ralámuli napu 'we ganíliga eteme ju uché jaré, alué ralámulika 'la Onorúgame oyérame kérélamala, 'lige Onorúgameka 'la gu'irame kérélamala alué ralámuli napurigá 'la galegá etémala uché jaré ralámuli. ¹⁷ Napu'lige 'we ganíliga etelia ralámuli, regá 'we 'la machiaa 'we 'la ganíliga nejkurio Onorúgame. 'We 'la machiaa suwábaga 'la bi'wígame alawégame nírigo, alekeri napu'lige raweli sébachi Onorúgame gustisia olamia ramué ralámuli tabilé majawa, 'wéchigo 'la Onorúgame 'yuga 'nátame nírigime. ¹⁸ 'We 'la ganíliga eteme níriká uché jaré ralámuli 'la napurigá Onorúgame najkí, 'liko tabilé majaga e'yéniwa, 'we majaga e'yéniliká pe wa'lú gastigo nímala, napugiti alué pe majaga ejperégameká pe bijí tabilé 'cho 'la oyérame nímime Onorúgame.

¹⁹ Onorúgameka bajchá 'we galele ramué, ramué ta'chó galilichi alué Onorúgame, alekeri ramué 'we 'la niráwachigó Onorúgame. ²⁰ Bilé rió 'we 'la nirame kórisá Onorúgame, 'lige 'we ayome nisa Onorúgame oyérame ralámuli 'yuga, 'liko alué rió 'we 'yégame nímala, tabilé nirame nímala Onorúgame alué rió. Bilé rió tabilé nirame nisa ralámuli rekó 'we 'la etee, ¿'lige 'lacha nirámalawé Onorúgame? Onorúgameka pecha ma'chiná ajtigá. ²¹ Jena ruimé ne churigá nuláliga Onorúgame:

Ralámuli napu ekí galegá járome ju Onorúgame, a'chigóriga galegá etémili júkuru Onorúgame oyérame ralámuli. Regá nulale Onorúgame.

5

Jena ruwimela Juani ruwíligo suwábaga ralámuli napu alawégame ju Onorúgame Alawala alueka 'la umubamio alué chátiri 'nátili umeria

¹ Suwábaga ralámuli napu ekí 'la bijchigi 'la Onorúgamete julárigame níligo alué Esusi* 'pákana rewagáchika, napurigá buinámala ralámuli alé resítiri bowechi, alué ralámulika níkala napurigá uchéchigo siné o'chérigame napugiti Onorúgame 'ma se'nú alawá 'yáligame napu ju bo'né alawala. Suwábaga ralámuli napu ekí 'we 'la nirame Onorúgame abiena 'we 'la nerámalachigó alué napu ju napurigá uchéchigo siné o'chérigame. ² Napu'lige 'we 'la niralia Onorúgame 'lige 'la sébali oliá napurigá najkí, alarigá 'la machiboa 'la galilío uché jaré ralámuli. ³ 'We 'la niráliká Onorúgame 'we 'la e'wálime júkuru napu nulá Onorúgame. ⁴ Suwábaga ralámuli napu ekí Onorúgame Alawala alawégame ju 'we 'la umubámala alué chátiri 'nátili umeria. Ramué'é 'la umubawa alué chátiri 'nátili umeria 'la lisensia 'yásiká napurigá nejkúrimala Onorúgame. ⁵ ¿Chieri 'la umérame ju Remónisi? Pe alué ralámuliguru alué napu 'la bijchigi la Onorúgame Inolá ko Esusi napu jena wijchimoba nawale.

Jena ruwimela Juani ruwíligo tachiri gite nawáligo Esukristo jena wijchimoba

* **5:1** E'nesi glosario «Jesús» 'lige «Cristo».

6-7 Esukrístoka napu'lige rewarásiga chojkile rejcholi beniria ralámuli churigá 'la rewagachi moyéname ka ralámuli. 'Lige 'ma mukule bilena gulusichi napurigá mukumeli nílige. Esúsika mukule gastigo nareka, alué gastigo napu ramué narépuli nílige. ⁸ Onorúgame Alawala 'we 'la 'nátale suwábaga 'la bijchiá 'la alarigá ikíligo. ⁹ Napu'lige bilé ralámuli ruwichi alarigá ko bilé tábiri, 'we 'la bijchígime niru. Napu'lige Onorúgame rusá tachiri gite nawáligo Esukristo jena wijchimoba abéchigo bijchígitékuru alueka 'la bijchiá kame. Onorúgameka 'ma ruwílekuru, 'lige 'la ma'chígime ruwílekuruchigó alarigá ko bo'né Inolá. ¹⁰ Bilé ralámuli 'we 'la oyérame Onorúgame Inolá, alueka 'ma alawégame nímalá Onorúgame Alawala. Alué Onorúgame Alawálaka 'we 'la gu'írimala napurigá alué rió 'la machigá asimémpá jena wijchimoba nawáligo Esukristo. Bilé ralámuli anime tabilé Onorúgame Inolá ko Esukristo alué rioka 'we 'yégame korí Onorúgame olagá, tabilé bijchíginilimpá 'la bijchiá nawáligo Esukristo jena wijchimoba alué Onorúgame Inolá. ¹¹ Regá ju napu 'sile Onorúgame napurigá 'la machiboa ye 'la bijchiá ko: Onorúgame bo'né alawala nejíturu napurigá ejperéliwa jena wijchimoba napurigá najkí Onorúgame. ¹² Ralámuli napu ekí 'la oyérame ju Onorúgame Inolá, alueka 'la alawégame júkuru Onorúgame Alawala napurigá ejperélamala napurigá najkí Onorúgame. Ralámuli tabilé oyérameka Onorúgame Inolá, alueka tabilé alawégame ju Onorúgame Alawala.

Jena ruwimela Juani ruwíligo apiépiri chátiri

'nátili tabilé 'la ko Onorúgame níriga

¹³ Ye osilí oséguru ne 'emi napu ekí Onorúgame Inolá oyérame ju napurigá 'la machimela 'emi a'boi 'la Onorúgame 'yuga ejperélimio 'emi senibí.

¹⁴ Napu'lige Onorúgame 'yuga ra'ichalia apiépiri tábiri tánaga tabilé majaga tánilime ju 'we 'la machiame Onorúgame 'la akeo. ¹⁵ 'We 'la machiáká 'la akeo napu tánilia ramué a'lígeko 'la machigá mochiru 'la nejimio napu bo'né 'we 'la nerá.

¹⁶ Onorúgame tánilime júkuru napurigá bujémala alué resítiri 'nátili napu'lige bilé ralámuli Onorúgame oyérame ta'mé chárigá se'winá 'sika eyénachi, 'lige Onorúgameka 'la yati bujémala alué 'nátili 'la ta'mé ená 'sika einásaká alué ralámuli. Nerú bilé 'nátili abé resítiri napu tabilé tánilime ju Onorúgame napurigá bujémala. Napu'lige bilé ralámuli nóchachi alué 'we resítiri nóchali, Onorúgameka 'ma abisibi tabilé gu'írame ju. ¹⁷ Apiépiri chátiri 'nátili tabilé 'la ju Onorúgame níriga.

¹⁸ 'We 'la machiaa suwábaga napu ekí Onorúgame Alawala alawégame ju tabilé siné esítiri nóchali nóchaga e'yénimio. Esukristo 'we 'la repú alué ralámuli, 'lige tabilé gainámala Remónisi alué ralámuli umeria.

¹⁹ 'We 'la machiaa Onorúgame 'kúchila nírigo ramué, 'lige Remónisika cha'pigá ajtigó suwábaga ralámuli jena wijchimoba ejperégame napu tabilé oyérame ju Onorúgame. Alué Remónisi 'sime ju nulá napurigá alué ralámuli resí nokagá e'yénamala.

²⁰ Abiena 'we 'la machiaa nawáligo alué Esukristo Onorúgame Inolá ramué gu'írimia,

'lige nejíligo semátiri 'nátili napurigá 'la námapua churigá ko Onorúgame 'lige 'la oyérame nírigo Onorúgame Inolá. Alué Esukristo ju Onorúgame 'lige alué ju nejime bo'né Alawala napurigá 'la alué 'yuga ejperéliwa senibí. ²¹ 'Emi napu ne 'we najkí, 'we 'la 'nátiga mochiwa. Tabilé na'tawa uché bilé 'nátili nerugo abé semátiri me'tagá Onorúgame na'tálila.†

Pe ekí júpá ye ra'íchali. Wa'lú cheliérabá.

† **5:21** Yolí ra'íchagaká aní «Hijitos, cuidense de los dioses falsos.»

Onorúgame nila ra'ichali
New Testament in Tarahumara, Western
(MX:tac:Tarahumara, Western)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tarahumara, Western

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tarahumara Baja [tac], Mexico

Copyright Information

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tarahumara, Western

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

5abd0d10-18f8-5f78-aab1-438647421555